

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้และความหมายของ “kara” กับ “kedo” ที่อยู่ท้ายประโยค” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาการใช้และความหมายของ 「かゝ:kara」 ที่อยู่ท้ายประโยค 2) เพื่อศึกษาการใช้และความหมายของ 「けど:kedo」 ที่อยู่ท้ายประโยค และ 3) เพื่อเปรียบเทียบการใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค โดยศึกษาจากมุมมองแนวคิดเรื่องวัจนกรรม (Speech act) ซึ่งกล่าวถึงการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงการกระทำ เพื่อพิจารณาว่า kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคสามารถใช้แสดงการกระทำได้ในระดับใดบ้าง (ระดับสื่อความ, ระดับปฏิบัติ, ระดับบังเกิดผล) รวมทั้ง สามารถแสดงความหมายได้ในประเภทใดบ้าง (ประเภทกล่าวความจริง, ประเภทกล่าวชี้แนะ, ประเภทกล่าวผูกพัน, ประเภทกล่าวแสดงออก, ประเภทกล่าวประกาศ) ตามแนวทางการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิเจียนำมาจากซีดีรอมบทสนทนาจริง ซึ่งสถาบันวิเจียภาษาญี่ปุ่นปัจจุบัน 「現代日本語研究会:Gendai nihongo kenkyuukai」 เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อใช้ศึกษาภาษาผู้หญิงและภาษาผู้ชายในที่ทำงาน โดยนำมาเผยแพร่ไว้ในหนังสือภาษาผู้หญิงในที่ทำงาน 「女性のことば・職場編:Josei no kotoba-shokuba hen」 ปี ค.ศ.1999 และหนังสือภาษาผู้ชายในที่ทำงาน 「男性のことば・職場編:Dansei no kotoba-shokubahen」 ปี ค.ศ. 2002 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคตามแนวคิดเรื่องวัจนกรรม พบว่าในระดับของวัจนกรรม การใช้ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคปรากฏอยู่ในระดับสื่อความมากที่สุด รองลงมาได้แก่ระดับปฏิบัติโดยอ้อม และระดับปฏิบัติโดยตรงถือเป็นระดับที่ปรากฏน้อยที่สุด แต่ไม่ปรากฏในระดับบังเกิดผลแต่อย่างใด ส่วนในประเภทของวัจนกรรม ความหมายของ kara ที่อยู่ท้ายประโยคปรากฏอยู่ในประเภทกล่าวความจริงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประเภทกล่าวแสดงออก และประเภทกล่าวชี้แนะถือเป็นระดับที่ปรากฏน้อยที่สุด ในขณะที่ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคปรากฏอยู่ในประเภทกล่าวความจริงมากที่สุดเช่นกัน แต่รองลงมาได้แก่ ประเภทกล่าวชี้แนะ และประเภทกล่าวแสดงออกถือเป็นระดับที่ปรากฏน้อยที่สุด แต่ไม่ปรากฏในประเภทกล่าวผูกพันและประเภทกล่าวประกาศแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค พบว่าในระดับสื่อความ ประเภทกล่าวความจริงและประเภทกล่าวแสดงออก การใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคปรากฏอยู่ในการบอกกล่าวและการแสดงความรู้สึกมากที่สุดเหมือนกัน แต่รองลงมาของ kara ที่อยู่ท้ายประโยคคือการแสดงความคิดเห็น

ส่วนรองลงมาของ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคคือการแสดงความรู้สึกแบบเป็นนัยยะและการแสดงความคิดเห็นแบบเป็นนัยยะ ส่วนในระดับปฏิบัติ (โดยตรง) ประเภทกล่าวขี้นำนั้นการใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคมีเพียงการถามคำถามเท่านั้นที่เหมือนกัน ส่วนการสั่งหรือบอกให้ทำจะปรากฏใน kara ที่อยู่ท้ายประโยค ในขณะที่การถามถึงความคิดเห็น การขอร้องและการแนะนำจะปรากฏใน kedo ที่อยู่ท้ายประโยคเท่านั้น สำหรับในระดับปฏิบัติ (โดยอ้อม) ประเภทกล่าวขี้นำนั้น การใช้และความหมายของ kara กับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยคสามารถปรากฏในการแนะนำ การขอร้อง การขอคำยืนยันและการชักชวนได้เหมือนกัน แต่ส่วนที่ต่างกันก็คือ การแนะนำและการชักชวนมีจำนวนที่ปรากฏใน kara ที่อยู่ท้ายประโยคมากกว่า kedo ที่อยู่ท้ายประโยค ในขณะที่การขอร้องมีจำนวนที่ปรากฏใน kedo ที่อยู่ท้ายประโยคมากกว่า kara ที่อยู่ท้ายประโยค และการขอคำยืนยันมีจำนวนที่ปรากฏใน kara ที่อยู่ท้ายประโยคเท่ากับ kedo ที่อยู่ท้ายประโยค นอกจากนี้ การสั่งหรือบอกให้ทำและการเตือนจะปรากฏเฉพาะใน kara ที่อยู่ท้ายประโยคเท่านั้น ตรงกันข้ามกับการถามคำถาม การถามถึงการตัดสินใจ การถามถึงความคิดเห็น การขออนุญาต การให้อนุญาตและการเปิดประเด็นใหม่จะปรากฏเฉพาะใน kedo ที่อยู่ท้ายประโยคเท่านั้นเหมือนกัน

Abstract

The main purpose of the thesis entitled “Usage and Meaning of ‘kara’ and ‘kedo’ at the end of the sentence” is as follows

- 1) To study the usage and meaning of ‘kara’ at the end of the sentence
- 2) To study the usage and meaning of ‘kedo’ at the end of the sentence
- 3) To compare the usage and meaning of both ‘kara’ and ‘kedo’ at the end of

the sentence from the perspective of “Speech act,” which is considered as the use of speech to motivate action, in order to analyze at which level of speech act such sentences can work (locutionary act, illocutionary act, perlocutionary act). Analyzing their meanings and how they are presented (representative, directive, commissive, expressive, declaration) would also be a part of the research.

In conducting the research, conversations of males and females at work recorded on cd-rom, produced by the Institute of Contemporary Japanese Language and attached in the published books named ‘Conversation of females at work’ launched in 1999 and ‘Conversation of males at work’ launched in 2002 would be used as tools.

Findings were as follows: from the perspective of “Speech act,” the sentences which use ‘kara’ and ‘kedo’ at the end can be frequently found at the level of ‘locutionary act’, ‘illocutionary act (indirect)’ and ‘illocutionary act (direct)’ respectively. However, the levels of ‘perlocutionary act’ are not found in either sentences with ‘kara’ or ‘kedo’ at the end of the sentence. From the perspective of the meaning of the “Speech act”, sentences with ‘kara’ at the end of the sentence are mostly found in the meaning categories of ‘representative’, ‘expressive’ and ‘directive’ respectively. Sentences with ‘kedo’ at the end are mostly found in ‘representative’, ‘directive’ and ‘expressive’ respectively. However, sentences with meanings of ‘commissive’ and ‘declaration’ are not found in either sentences with ‘kara’ or ‘kedo’ at the end of the sentence.

Comparing the usage and meaning of ‘kara’ and ‘kedo’ at the end of the sentence shows the following results. ‘Kara’ and ‘kedo’ used in the meaning of ‘saying’ are mostly found. The latter are ‘showing expression’. In the case of ‘illocutionary act

(direct)' in 'directive', the 'kara' and 'kedo' sentences are both found in the meaning category of 'questioning'. But the meaning of 'commanding or ordering' is only found in 'kara' sentences. Meanwhile, the meaning of 'asking for comment', 'requesting' and 'suggesting' is only found in 'kedo' sentences. In the case of 'illocutionary act (indirect)' in 'directive', both 'kara' and 'kedo' sentences are used as the meaning of 'suggesting', 'requesting', 'asking for confirmation' and 'inviting'. But the differences are that 'suggesting' and 'inviting' sentences use 'kara' more than 'kedo' while 'requesting' sentences use 'kedo' more than 'kara'. Moreover, sentences which have the meaning of 'commanding or ordering' and 'warning' are only found in 'kara' sentences while the sentences which have the meaning of 'questioning', 'asking for decision', 'asking for comment', 'asking for permit', 'giving permit' and 'opening new topic' are only found in 'kedo' sentences.